

Турабеков Манас Рамазоновичтің 8D09102 – «Ветеринариялық санитария» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін ұсынылған «Мал шаруашылығы нысандарын профилактикалық дезинфекциялауға арналған қауіпсіз қосылыстар негізінде дезинфекциялық заттарды даярлау» тақырыбында орындалған диссертациялық жұмысына Ресми рецензент, ветеринария ғылымдарының докторы, профессор Дюсембаев Серғазы Тұрлыбековичтің жазбаша Пікірі

р/н №	Өлшем шарттар	Өлшем шарттарға сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымына негіздеме
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1 Ғылымды дамытудың басым бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі: 1) диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірін көрсету); 2) диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауын көрсету); 3) диссертация Қазақстан Республикасының Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету) келеді.	1) Қазақстан Республикасы Блім және ғылым министірлігі Ғылым комитетінің 217 «Ғылымды дамыту» бюджеттік бағдарламасына сәйкес, 102 «Ғылыми зерттеулерді гранттық қаржыландыру» ішкі бағдарлама бойынша 2021-2023 жылдарға арналған № АР09058530: «Инфекциялық аурулардың алдын алу және жоюға арналған қауіпсіз қосылыстар негізінде заманауи залалсыздандырғыш заттарды дайындау» тақырыбындағы жоба аясында жүргізілді.
2.	Ғылым үшін маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған.	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады. Композиция қосылыстарының маңыздылығы ашылған.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған.	Жазу деңгейі жоғары.
4.	Ішкі бірлік принципі	4.1 Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) негізделген; 2) ішінара негізделген; 3) негізделмеген. 4.2 Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды: 1) айқындайды; 2) ішінара айқындайды; 3) айқындамайды.	Диссертация өзекті тақырыпқа негізделген, тақырыптың мазмұны толықтай ашылған. Диссертация мазмұны диссертациялық жұмыстың тақырыбын толықтай айқындайды.

		4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) сәйкес келеді; 2) ішінара сәйкес келеді; 3) сәйкес келмейді.	Диссертациялық жұмыстың мақсаты мен міндеттері қойылған тақырыпқа сәйкес келеді.
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері логикалық байланысқан: 1) толық байланысқан; 2) ішінара байланысқан; 3) байланыс жоқ.	Диссертацияның барлық бөлімдері мен ережелері логикалық толық байланысқан.
		4.5 Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) сыни талдау бар; 2) талдау ішінара жүргізілген; 3) талдау өз пікіріне емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген; 4) талдау жоқ.	Диссертация мазмұны бойынша сутегі асқын тотығы және йод негізінде профилактикалық дезинфекцияға арналған отандық композициялар құрастырылып, олардың қолданылу тиімділігін анықтау кезінде, автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырмалы түрде бағалау жұмыстары жүргізіліп, зерттеу нәтижелерінде сыни талдаулар бар. Алынған пайдалы модел патенттерімен, шаруашылықтарда жасалынған жұмыстар, енгізілген ұсыныстармен дәлелденген.
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1 Ғылыми нәтижелер мен ережелер жаңа ма? 1) толығымен жаңа; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	Мүйізді ірі және құс шаруашылықтарында алынған ғылыми нәтижелер мен ережелер толығымен жаңа деп есептеймін.
		5.2 Диссертацияның қорытындылары жаңа ма? 1) толығымен жаңа; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	Диссертацияның қорытындыларында келтірілген мәліметтер толығымен жаңа.
		5.3 Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жаңа және негізделген бе? 1) толығымен жаңа; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері толығымен жаңа және нақты деректерге негізделген.
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық негізгі қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/негізделмеген (qualitative research (куолитатив ресеч) және өнер және гуманитарлық ғылымдар бойынша даярлық бағыттары үшін).	Зерттеуде келтірілген барлық қорытындылар алынған ғылыми нәтижелерден туындаған, ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелермен негізделген. Диссертация қорытындысында келтірілген тұжырымдар, жұмыстың мақсаты мен

			міндеттерін айқындап, дәлелдеме ретінде зертханалық және өндірістік зерттеулердің нәтижесінен алынған ақпараттармен сәйкес келеді.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі ережелер	Әрбір ереже бойынша келесі сұрақтарға жеке жауап беру қажет: 7.1 Ереже дәлелденді ме? 1) дәлелденді; 2) шамамен дәлелденді; 3) шамамен дәлелденбеді; 4) дәлелденбеді; 5) бұл тұжырымда ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес. 7.2 Тривиалды ма? 1) ия; 2) жоқ; 3) бұл тұжырымда ереженің тривиалды екенін тексеру мүмкін емес. 7.3 Жаңа ма? 1) ия; 2) жоқ; 3) бұл тұжырымда ереженің жаңашылдығын тексеру мүмкін емес. 7.4 Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) кең 4) бұл тұжырымда ереженің қолдану деңгейін тексеру мүмкін емес. 7.5 Мақалада дәлелденген бе? 1) ия; 2) жоқ 3) бұл тұжырымда мақаладағы ереженің дәлелденгенін тексеру мүмкін емес.	7.1 Ереже- дәлелденді 7.2 Тривиалды- жоқ 7.3 Жаңа-ия 7.4 Қолдану деңгейі-кең 7.5 Мақалада дәлелденген- ия
8.	Дәйектілік қағидаты. Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	8.1 Әдіснаманы таңдау – негізделген немесе әдіснама нақты жазылған: 1) ия; 2) жоқ.	Әдіснаманы таңдауы негізделген және жұмыстың мақсат міндеттеріне сәйкес келеді. Диссертацияда әдіснама нақты жазылған - ия
		8.2 Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) ия; 2) жоқ.	Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған -ия
		8.3 Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және	Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара

		зандылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді): 1) ия; 2) жоқ.	байланыстар және заңдылықтар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденеді) - ия
		8.4 Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған / ішінара расталған / расталмаған.	Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен расталған
		8.5 Пайдаланылған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға жеткілікті/жеткіліксіз.	Пайдаланылған әдебиеттер тізімінде шетелдік және отандық ғалымдардың еңбектеріне әдеби шолуға жеткілікті деңгейде қарастырған
9	Практикалық құндылық қағидаты	9.1 Диссертацияның теориялық маңызы: 1) бар; 2) жоқ.	Диссертацияның теориялық маңызы-бар
		9.2 Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) ия; 2) жоқ.	ия
		9.3 Практикалық ұсыныстар жаңа ма? 1) толығымен жаңа; 2) ішінара жаңа (25-75% жаңа); 3) жаңа емес (жаңасы 25%-дан кем).	толығымен жаңа
10.	Жазу және ресімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) жоғары; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	жоғары
11.	Диссертацияға ескертулер		-Диссертацияны тексеру барысында мазмұнына әсер етпейтін грамматикалық және стилистік қателер анықталды. -Әдеби шолу тізіміндегі 78, 100, 105 дереккөздерінде авторлар, не болмаса шыққан жері, ғылыми баспасы толық көрсетілмеген. -Жарияланымдар бар, бірақ қосымша бөлімде толықтай көрсетілмеген.
12.	Докторант мақалаларының зерттеу тақырыбы		Докторант мақалаларының зерттеу тақырыбы бойынша: 1. Scopus дерекқорының базасына кіретін Engineered Science

бойынша ғылыми деңгейі (диссертация мақалалар сериясы нысанында қорғалған жағдайда ресми рецензенттер докторанттың зерттеу тақырыбы бойынша әр мақаласының ғылыми деңгейін зерделейді)		журналында 2 ғылыми еңбегі жарияланып: 1) 2024, Volume 29, 1095. P. 1-11. (Процентиль – 93) DOI:10.30919/es1095 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200986342 2) 2024, Volume 28, 1080. P. 1-12. (Процентиль – 91) DOI:10.30919/es1080 https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57200986342 зерттеудің тақырыбына сәйкес келеді. 2. ҚР ҒЖБМ ҒЖБССҚК ұсынған ғылыми басылымдарда 3 мақалала: «Ғылым және білім» Жәңгір хан атындағы Батыс Қазақстан агралық-техникалық университетінің ғылыми-практикалық журналында баспада жарияланған. 2.1 Разработка режимов применения дезинфицирующего средства на основе перекиси водорода. «Наука и образование» Научно-практический журнал Западно-Казахстанского аграрно-технического университета имени Жангир хана. г. Уралск. № 4-1 (69) 2022. С. 86-95. https://ojs.wkau.kz/index.php/gbj/issue/view/55/191 2.2 «Science and education» Scientific and practical journal of Zhangir Khan West Kazakhstan Agrarian-Technical University, № 3-1 (68) 2022. P. 71-80. https://ojs.wkau.kz/index.php/gbj/issue/view/52/189 2.3 «Наука и образование» Научно-практический журнал Западно-Казахстанского аграрно-технического университета имени Жангир хана. г. Уралск. № 2-1 (75) 2024. С. 219-230. https://ojs.wkau.kz/index.php/gbj/issue/view/88/227
13. Ресми рецензенттің шешімі (осы Үлгі ереженің 28-тармағына сәйкес)		«Мал шаруашылығы нысандарын профилактикалық дезинфекциялауға арналған қауіпсіз қосылыстар негізінде дезинфекциялық заттарды даярлау» тақырыбында

		орындалған диссертациялық жұмысы қойылған талаптарға сәйкес, Көрсетілген ескертулер диссертацияның маңызын жоймайды, сондықтан Турабеков Манас Рамазновичке 8D09102 - «Ветеринариялық санитария» білім беру бағдарламасы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін беруге лайықты деп санаймын.
--	--	---

Ресми рецензент:

«Шәкәрім университеті»

«Ветеринария» кафедрасының профессоры, в.ғ.к. КеАҚ,

Ғалым хатшы,

Шәкәрім университеті КеАҚ, в.ғ.к.

«04» 11. 2025 жы

Дюсембаев С.Т.

Есенгулова Н. Ж.

_____ қолын растаймын	
.. 04 ..	11 2025 ж.